

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-1-73 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-35/683-300
Karar Tarihi : 24.09.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Metin PEKTAŞ, Hakan EREK, İbrahim KUŞCU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Age Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş.
Tahran Caddesi 19/6 Kavaklıdere/Ankara

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Çoruh Elektrik Perakende Satış A.Ş.
Esentepe Mah. Yavuz Selim Bul. Özgür İş Merkezi No:145/B Trabzon

(1) **E. DOSYA KONUSU:** **Çoruh Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin, Age Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. ile ikili anlaşması bulunan serbest tüketicileri kendileri ile anlaşma yapmaları için sözleşmeye aykırı davranmaya yönelttiği iddiası.**

(2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 24.06.2014 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 07.08.2014 tarih ve 2014-1-73/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 07.08.2014 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 14-26/543-M(1) sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 12.09.2014 tarih ve 2014-1-73/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Çoruh Elektrik Perakende Satış A.Ş. (ÇORUH PERAKENDE) tarafından Age Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş.'ye (AGE ELEKTRİK) gönderilen bir yazı ile AGE ELEKTRİK'ten elektrik tedarik eden üç serbest tüketicinin (.....) ve (.....) ÇORUH PERAKENDE ile ikili anlaşma imzaladığının bildirildiği, ancak bu tüketicilerin AGE ELEKTRİK ile olan sözleşmelerine ilişkin fesih talebinde bulunmalarına rağmen, AGE ELEKTRİK'in Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM) nezdinde bu geçişleri onaylamadığının ifade edildiği,
- ÇORUH PERAKENDE tarafından kendilerine gönderilen bu yazı ekinde ayrıca söz konusu müşteriler tarafından imzalanan fesih bildirimlerinin de bulunduğu, ancak AGE ELEKTRİK'in bu fesih bildirimlerinden ilk defa bu yazı vasıtasıyla haberdar olduğu ve bu fesih bildirimlerinin doğrudan kendilerine yapılmadığı,
- Müşterilerle yapılan ikili anlaşmalar uyarınca böyle bir fesih bildiriminin yalnızca anlaşmanın tarafları arasında gerçekleşebileceği ve üçüncü taraflardan böyle bir fesih bildiriminin iletilmeyeceği,
- ÇORUH PERAKENDE'nin ikili anlaşmalarda yer alan gizlilik hükümlerine aykırı olarak AGE ELEKTRİK'e bu kapsamda bir yazı göndermesinin hukuka uygun olmadığı,
- ÇORUH PERAKENDE'nin bu eyleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) kapsamında rakiplerin piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırıcı nitelikte bir eylem olduğu

iddia edilmektedir.

- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında İnceleme Yapılan Teşebbüs: ÇORUH PERAKENDE

- (5) Türkiye elektrik piyasalarının serbestleşme süreci içinde hem elektriğin dağıtımını hem de elektriğin perakende satışını bünyesinde dikey bütünleşik olarak bulunduran dağıtım şirketleri yasal ayrıştırmaya tabi tutularak, dağıtım ve perakende hizmetlerini ayırmışlardır. ÇORUH PERAKENDE, bu ayrışma sonucu Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.'den ayrışarak, Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize ve Trabzon illerinde elektriğin perakende satışı pazarında faaliyet göstermek üzere kurulmuş görevli tedarik şirkettir (GTŞ).
- (6) GTŞ'ler, dağıtım şirketlerinden hukuki olarak ayrıştırılmış olmakla birlikte dağıtım şirketleriyle aynı ekonomik bütünlük içerisinde olma durumları devam etmektedir. Bu şirketler, bölgelerindeki serbest olmayan tüketicilere ve başka bir tedarikçiden elektrik enerjisi temin etmeyen serbest tüketicilere münhasıran elektrik satışı yapmakla görevlendirilmiştir. Serbest tüketicilere yapılan satışlar bakımından ise, bu şirketler ile diğer bağımsız tedarikçiler birbirlerine rakip konumdadır.
- (7) GTŞ'ler, faaliyet gösterdikleri bölgelerde yerleşik elektrik sağlayıcısı konumunda olduklarından, serbest tüketici statüsünü yeni kazanan tüketicilerin tamamı başlangıçta bu şirketlerin portföyünde bulunmaktadır. GTŞ'ler, mevcut durumda, bölgelerinde bulunan serbest tüketicilerin çok büyük bir kısmını portföylerinde tutmaya devam etmektedir. Bu nedenle de, her bir GTŞ'nin kendi bölgesinde hakim durumda olduğu anlaşılmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

- (8) Dosya kapsamında ilgili ürün pazarı; "elektriğin perakende satışı" pazarı olarak belirlenmiştir. Perakende seviyesindeki müşteri grupları; mesken, ticarethane ve sanayi gibi alt kırılımlara ayrılabilmelerine rağmen mevcut dosya kapsamında bu şekilde bir ayırım yapılmasının gerekli olmadığı kanaatine varılmıştır. İlgili coğrafi pazar ise, ÇORUH PERAKENDE'nin GTŞ olarak faaliyet gösterdiği Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize ve Trabzon illeri olarak tanımlanmıştır.

I.3. Yapılan İnceleme ve Tespitler

- (9) Öneri kapsamında AGE ELEKTRİK yetkilileri ile raportörlerce yapılan görüşmede özetle;
- Şikayete konu olan (.....),(.....) ve (.....) unvanlı müşterilerin sözleşme feshi talebiyle ilgili olarak AGE'ye herhangi bir başvurularının olmadığı, ancak bu müşterilere ilişkin olarak, ÇORUH PERAKENDE'nin iki ay önce PMUM üzerinden tedarikçi değişim talebinin bulunduğu, bahsi geçen müşterilerin AGE ELEKTRİK ile olan sözleşmeleri devam ettiğinden söz konusu talebin reddedildiği,
 - PMUM'da oluşan taleplerin, tedarikçi değişimi için esas olmaması gerektiği ve bu taleple birlikte ilgili müşterinin feshi yazısının tedarikçiye ulaşmasının zaruri olduğu, aksi takdirde sistemin kötü niyetli kullanıma açık hale geleceği,
 - Yukarıda zikredilen teşebbüslerden (.....) temerrüde düştüğü için sözleşmelerinin feshedildiği, diğer teşebbüslere ise elektrik tedarikinin devam ettiği hususları ifade edilmiştir.
- (10) Başvuru kapsamında AGE ELEKTRİK tarafından anılan üç tüketiciye ilişkin elektrik satış

14-35/683-300

sözleşmeleri ve (.....) ile aralarında teminat bedeli konusunda ortaya çıkan uyuşmazlığa ilişkin bir yazışma sunulmuş ve bu belgeler 20.08.2014 tarih ve 4751 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (11) Raportörlerce başvuruya konu olan üç tüketici ile aşağıda özetine yer verilen görüşmelerde bulunulmuştur.
- (12) (.....) şirket yetkilisi (.....) ile yapılan görüşmede; Şirket'in AGE ELEKTRİK ile banka teminatı hususunda sıkıntı yaşadığı, bu sebeple kendilerine elektrik satışı için teklifte bulunan ÇORUH PERAKENDE'ye geçiş yaptıkları ve tedarikçi değişimine ilişkin olarak ÇORUH PERAKENDE tarafından hiçbir şekilde zorlayıcı bir muameleye maruz kalmadıkları ifade edilmiştir.
- (13) (.....) şirket yetkilisi (.....) ile yapılan görüşmede; AGE ELEKTRİK ile sözleşmeleri devam ederken, ÇORUH PERAKENDE'nin kendilerine indirimli elektrik teklif ettiği, bu çerçevede (.....) ÇORUH PERAKENDE ile anlaşmak istediği, ancak AGE ile olan sözleşmelerinin sona ermemesi sebebi ile söz konusu geçişin gerçekleşmediği dile getirilmiştir.
- (14) (.....) şirket yetkilisi (.....) ile yapılan görüşmede; (.....) AGE ELEKTRİK ile anlaşmasının bulunduğu, ancak AGE ELEKTRİK ile çeşitli sorunlar yaşanması sebebi ile tekrar ÇORUH PERAKENDE'nin portföyüne geçmek istedikleri ve bu kapsamda ÇORUH PERAKENDE ile anlaşmaya vardıkları, fakat AGE ELEKTRİK ile olan sözleşmenin devam etmesi sebebi ile geçişin gerçekleşmediği, bu durumun ÇORUH PERAKENDE tarafından da vurgulandığı, AGE ile olan sözleşmenin bittiği tarihte ÇORUH PERAKENDE ile tekrar anlaşma yapmayı düşündükleri ifade edilmiştir.
- (15) Önaraştırma kapsamında bilgi talebinde bulunulan ÇORUH PERAKENDE'nin cevabi yazısı 29.08.2014 tarih ve 4911 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Söz konusu yazıda özetle; (.....) tedarikçi seçme haklarını özgürce kullanmak istemelerine ve bunu yazılı olarak AGE'ye bildirmelerine rağmen fesih işlemlerinin yapılmadığı, ÇORUH PERAKENDE'nin de bunu hatırlatmasına karşın fesih işlemlerinin gerçekleşmediği, bu sebeple tüketici hakkının zarar gördüğü, (.....) portföylerine geçiş işleminin ise gerçekleştiği ifade edilmiştir.

1.4. Değerlendirme

- (16) Başvuruda esas olarak; Artvin, Giresun, Gümüşhane, Rize ve Trabzon'da GTŞ olarak faaliyet gösteren ve bu yönüyle anılan dağıtım bölgesinde perakende elektrik pazarında hakim durumda olan ÇORUH PERAKENDE'nin, AGE ELEKTRİK portföyünde bulunan serbest tüketici konumundaki üç tüketiciyi sözleşmeye aykırı davranmaya yönelttiği, ilgili dağıtım bölgesinde GTŞ olmasının getirdiği imkanları kötüye kullanarak, AGE ELEKTRİK müşterilerinin AGE ile olan sözleşmelerini sonlandırmaya yönlendirdiği ve tedarikçi geçişinin gerçekleşebilmesi için AGE ELEKTRİK üzerinde baskı kurduğu iddia edilmektedir.
- (17) Dosya mevcudu bilgi, belge ve tespitler çerçevesinde, şikayete konu olan tüketicilerin tamamının kendi istekleriyle ve çeşitli sebeplerle (teminat sorunları, daha ucuz elektrik) AGE ELEKTRİK'in müşteri portföyünden ayrılmak istedikleri, ÇORUH PERAKENDE tarafından bu tüketicilere yönelik olarak yürütülen pazarlama faaliyeti ve akabinde tedarikçi değişim süreci bakımından gerçekleştirdiği yazışmaların rakip tedarikçi üzerinde baskı kurmak ve tüketicileri sözleşmeye aykırı davranmak gibi bir niyet taşımadığı kanaatine varılmıştır.
- (18) Bu çerçevede, ÇORUH PERAKENDE'nin ilgili dağıtım bölgesinde GTŞ olması nedeniyle halihazırda hakim durumda olduğu anlaşılacakla birlikte, şikayete konu edilen davranışların kötüye kullanma eylemi olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna

14-35/683-300

ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.